

Imnedija kollaborazzjoni mifruxa mal-Mediterran biex ittejjeb l-istat ta' konservazzjoni ta' żewġ għasafar tal-baħar endemiċi

- Il-proġett LIFE PanPuffinus! ta' €3.45 miljun huwa kofinanzjat mill-programm LIFE tal-UE u mill-Ministeru għall-Agrikoltura, is-Sajd, l-Ikel u d-Drittijiet tal-Annimali ta' Malta
- L-inizjattiva qed iż-ġib flimkien Imsieħba fil-familja tal-BirdLife u organizzazzjonijiet minn ġumes pajiżi biex jindirizzaw il-perikli li jiffaċċjaw il-Garnija u l-Garnija Balearika fuq l-art u fil-baħar

BirdLife Malta llum nediet studju xjentiku ieħor b'fondi tal-UE li l-għan tiegħi hu li jtejjeb l-istat ta' konservazzjoni ta' żewġ speċi endemiċi ta' għasafar tal-baħar fir-reğjun tal-Mediterran. Il-proġett [LIFE PanPuffinus!](#) huwa kollaborazzjoni unika li taqsam il-fruntieri li se tħares żewġ għasafar tal-baħar Mediterraneani li jinsabu taħt theddida, il-Garnija u l-Garnija Balearika, permezz ta' sħubja konġunta fil-qasam tal-konservazzjoni fuq skala kbira.

Wara li mexxiet b'suċċess tliet proġetti ffinanzjati mill-programm LIFE li ffukaw fuq l-ġħasfar tal-baħar, BirdLife Malta issa ngħaqdet mal-imsieħba tagħha fil-familja tal-BirdLife minn erba' pajiżi oħra (Franza, il-Greċja, il-Portugall u Spanja), kif ukoll ma' żewġ entitajiet governattivi (waħda f'Malta u l-oħra fil-Greċja), għal kollaborazzjoni unika mifruxa mal-Mediterran favur il-konservazzjoni ta' dawn iż-żewġ speċi ta' għasafar tal-baħar. Il-proġett se jindirizza żewġ sfidi ewleni li dawn l-ġħasfar tal-baħar jiltaqgħu magħħom tul il-ħajja tagħha, sew fuq l-art kif ukoll fil-baħar: il-predazzjoni minn speċi invażi vi ta' mammiferi fuq l-art, u l-qbid bi żball f'tagħmir tas-sajd (bycatch) fil-baħar.

Il-proġett ta' €3.45 miljun ([LIFE19 NAT/MT/000982](#)), kofinanzjat mill-programm [LIFE](#) tal-Unjoni Ewropea u l-[Ministeru għall-Agrikoltura, is-Sajd, l-Ikel u d-Drittijiet tal-Annimali](#) f'Malta, se jdum għaddej ġumes snin, sal-2025. Il-programm LIFE tal-UE ilu jappoġġja proġetti ambjentali, tal-konservazzjoni tan-natura u tat-tibdin fil-klima sa mill-1992, u fl-imghoddha digħi ffinanzja proġetti ta' BirdLife Malta dwar l-ġħasfar tal-baħar.

Il-proġett kien imniedi dalgħodu fir-Riserva Naturali tas-Salina mmexxiija minn BirdLife Malta taħt il-patroċinju distint tal-Ministru għall-Agrikoltura, is-Sajd, l-Ikel u d-Drittijiet tal-Annimali Anton Refalo flimkien mas-Segretarju Parlamentari għall-Fondi Ewropej Stefan Zrinzo Azzopardi.

Il-Ministru Anton Refalo indirizza t-tnedija tal-proġett u ddeskrivie bħala pass ieħor f'serje ta' inizjattivi li qed jieħu l-Gvern immirati lejn il-ħarsien tal-ambjent u l-iżvilupp sostenibbli. Hu qal li s-sopport tal-Ministeru tiegħu flimkien mal-kofinanzjament ta' 40% minn fondi nazzjonali jikkonfermaw b'mod qawwi l-impenn lejn azzjonijiet u proġetti li għandhom ukoll l-għan li jiġu mħarsa speci fil-periklu u li tissaħħaħ l-ekonomija blu. Filwaqt li esprima fiduċja li din il-kollaborazzjoni ma' BirdLife Malta se twassal għal riżultati pozittivi, il-Ministru Refalo ddeskriva l-proġett LIFE PanPuffinus! bħala eżempju eċċelenti ta' kif fondi nazzjonali u Ewropej jistgħu jingħaqdu biex jittieħdu azzjonijiet li jgawdu minnhom kemm l-ambjent lokali, u konsegwenza ta' dan, anke l-ambjent Ewropew inġenerali, b'rīzultati tanġibbli li jkollhom impatt pozittiv fuq il-ħajja ta' kuljum tal-poplu Malti.

Min-naħha l-oħra, is-Segretarju Parlamentari Stefan Zrinzo Azzopardi spjega kif il-proġett LIFE PanPuffinus!, li huwa parti mill-programm Ewropew LIFE, huwa mmexxi minn BirdLife Malta flimkien ma' diversi organizzazzjonijiet madwar l-Ewropa b'investiment ta' €3.5 miljun, li minnhom €2.1 miljun ġejjin minn fondi Ewropej. Huwa qal li dan il-proġett huwa prova čara li meta Stati Membri jikkollaboraw u jaħdnu flimkien, jistgħu jinkisbu riżultati aħjar b'mod aktar effettiv. Srefan Zrinzo Azzopardi saħaq li din il-kollaborazzjoni se tkun qed twassal għal ambjent aħjar permezz tal-preservazzjoni u konservazzjoni ta' dawn iż-żeuw għasafar endemici tal-baħar Mediterranean.

F-diskors li għamlet biex tintroduci l-proġett, il-Project Manager ta' LIFE PanPuffinus! Manya Russo spjegat kif l-ghani jiet ta' dan il-proġett iffinanzjat mill-UE huma li jikkwantifika kemm hi serja l-problema tal-bycatch fis-sajd, u jilqa' għal dan il-impatt permezz tal-iż-vilupp u l-implementazzjoni ta' numru ta' mizuri. Il-proġett se jaħdem ukoll biex inaqqsas ir-rata ta' predazzjoni mill-firien permezz ta' pjan ta' immaniġġjar u bijosigurtà apposta f'Malta u madwar il-pajjiżi msieħba. Finalment, aspett ieħor ewlioni se jkun dak edukattiv u ta' capacity-building, bil-proġett se jintuża bħala pjattaforma biex titqajjem kuxxjenza fuq il-qagħda ta' dawn l-ghasafar tal-baħar u jiġu mfassla azzjonijiet tanġibbli li jħeġġu bidla fl-attitudni.

F'messaġġ fil-bidu tal-attività, il-Kap Eżekuttiv ta' BirdLife Malta Mark Sultana qal li waqt li BirdLife Malta ilha tistudja l-ghasafar tal-baħar għal aktar minn 50 sena, il-vjaġġ mill-ewwel proġett iffinanzjat mill-programm LIFE tal-UE u mmexxi mill-eNGO fl-2006 kien wieħed inkredibbli li matulu assistejna lill-ghasafar tal-baħar pelaġiċi billi tgħallima aktar dwarhom u dwar il-perikli li jiffaċċjaw. Hu kompla li l-ghasafar illum saru indikaturi kruċjali għall-bennesseri tal-pjaneta tagħna u tal-umanità. "Waqt li BirdLife Malta, minkejja li hija eNGO, hija kburija li hi kontributur nett għall-ekonomija ta' Malta, l-aktar li jagħtina sodisfazzjon hu l-fatt li aħna kontributuri netti għall-ġid komuni ta' pajjiżna bix-xogħol li nagħmlu fir-riservi naturali tagħna, bl-edukazzjoni fl-iskejjel u bl-azzjonijiet ta' konservazzjoni li nieħdu."

Permezz ta' dan il-progett ġidid, BirdLife Malta u L-Imsieħba tagħha l-Hellenic Ornithological Society, HOS (BirdLife Greece); is-Sociedade Portuguesa para o Estudo das Aves, SPEA (BirdLife Portugal); is-Sociedad Española de Ornitología, SEO (BirdLife Spain); il-Ligue pour la Protection des Oiseaux, LPO (BirdLife France), flimkien mad-Dipartiment tas-Sajd u l-Akkwakultura ta' Malta, u l-Management Body of Cyclades Protected Areas tal-Grecja, se jaqsmu l-għarfien u jinvestigaw f'aktar dettall fejn jistgħu jinstabu dawn l-għasafar misterjuži, kif jaffettwahom is-sajd, u l-perikli li dawn il-vjaġġaturi tal-baħar jiffaċċjaw matul iċ-ċiklu tal-ħajja tagħhom.

Il-Garnija Balearika (Isem Ingliz: Balearic Shearwater, Isem xjentifiku: *Puffinus mauretanicus*) hija klassifikata bħala fil-Periklu tal-Estinzjoni fuq ir-Red List tal-Ispeċi Taħt Theddida tal-Għaqda Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura (IUCN), waqt li l-Garnija (Isem Ingliz: Yelkouan Shearwater, Isem xjentifiku: *Puffinus yelkouan*) hija klassifikata bħala Vulnerabbi. Iż-żewġ speċi huma suxxettibbi ħafna għat-tibdil fl-ambjent u huma affettwati minn diversi perikli kemm fil-baħar kif ukoll fuq l-art li jinkludu t-tnejx, il-qbid aċċidentalali tal-ħasafar fl-apparat tas-sajd magħruf bħala bycatch, it-tibdil fil-klima u l-kundizzjonijiet tħziena tat-temp. Fejn għadnu x'jaqsam mal-ħasafar tal-baħar li jbejtu, speċi invaživi aljeni u t-tfixkil mill-bniedem huma l-perikli prinċipali għal dawn l-ħasafar tal-baħar.

Iż-żewġ speċi jqattgħu parti kbira minn ħajjithom fuq il-baħar miftuħ, u rari li jżuru l-art ħlief tul-l-istaġun tal-bejta. Minħabba f'dan jiultaqgħu ma' diffikultajiet diversi. Għalkemm iż-żewġ speċi jbejtu esklussivament fil-Mediterran, bħal ħafna għasafar oħra tal-baħar jimirħu 'l barra lejn ibħra differenti, b'mod partikolari fil-perjodu meta ma jkunux fuq il-bejta. Il-Garnija Balearika żżur il-kosta tal-Portugall fuq l-Atlantiku, Franzu u n-naħha t'-isfel tal-Ingilterra waqt li ammonti kbar ta' Garni jqattgħu x-xitwa fil-Baħar l-Iswed. Hu għalhekk li l-kollaborazzjoni tul il-fruntieri hija vitali, u l-involvement ta' firxa wiesgħha ta' msieħba huwa neċċessarju biex l-ibħra u l-kolonji jkunu mħarsa minn kull periklu għal dawn l-ħasafar tal-baħar ikoniċi.

Matul it-twettiq ta' dan il-progett mifrux fuq ħames snin (2021–2025), BirdLife Malta se tibni fuq l-ħasafar li kisbet mit-tliet proġetti preċedenti ffinanzjati mill-programm LIFE tal-UE li permezz tagħħom studjat l-ħasafar tal-baħar ta' Malta, jiġifieri l-LIFE Yelkouan Shearwater Project (2006–2010), il-LIFE+ Malta Seabird Project (2011–2016), u l-aktar proġetti riċenti LIFE Arċipelagu Garnija (2016–2020) li għadu kif intemm f'Settembru li għadda.

Apparti l-perikli li diġà ġew identifikati u indirizzati bis-saħħha ta' dawn it-tliet proġetti bħalma huma t-tnejx mid-dawl u mill-istorju, it-tfixkil mill-bniedem fost l-oħrajn bit-turiżmu tal-baħar, u l-predazzjoni tal-bajd u l-frieħ minn speċi invaživi ta' mammiferi bħall-firien, il-proġett il-ġidid se jindirizza

wkoll problemi ġodda bħalma huwa l-plastik, li jistgħu jolqtu lil dawn iż-żewġ speci ta' għasafar tal-baħar fuq skala kbira fl-għexxier ta' snin li ġejjin.

LIFE PanPuffinus! għandu l-għan li jtejjeb l-istat ta' konservazzjoni ta' dawn l-ispeċi li jinsabu fil-periklu madwar il-Baħar Mediterranean u l-kosta tal-Atlantiku tal-Portugall permezz ta' ħidma konġunta bejn il-partecipanti kollha fil-proġett sabiex jiġu indirizzati l-isfidi l-kbar komuni li jiffacċċaw. Fuq kollo, iż-żgħad se jservi bħala vetrina għal kollaborazzjoni unika bejn imsieħba differenti madwar il-Mediterran għall-konservazzjoni ta' dawn iż-żewġ speci ta' għasafar tal-baħar.

TMIEM

Għal aktar tagħrif, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Holoq (agħħfas fuqhom biex tiftaħhom):

1. LIFE PanPuffinus! [webpage](#)
2. LIFE PanPuffinus! [FB page](#)
3. LIFE PanPuffinus! [Twitter](#)

Hemżiet addizzjonali:

1. Nota dwar il-Garnija Balearika
2. Nota dwar il-Garnija
3. Nota dwar l-ghaniijiet tal-proġett
4. Nota dwar l-imsieħba fil-proġett

Niżżej ir-ritratti tal-ispeċi u l-logos minn hawn (kollha bil-captions u l-credits):

<https://we.tl/t-XI51nHT2Aw>

Logo tal-proġett, logos tal-imsieħba, ritratti tal-ispeċi

Niżżej ir-ritratti tat-tnedja tal-proġett minn hawn (ritratti ta' BirdLife Malta):

Għażla ta' ritratti mit-tnedja tal-proġett dalgħodu

Niżżej il-filmati minn hawn:

<https://we.tl/t-SBpmuzu9BJ>

1. Video tat-tnedja tal-proġett LIFE PanPuffinus!_EN
2. Video tat-tnedja tal-proġett LIFE PanPuffinus!_MT
3. Il-Garnija, il-perikli li qed tiffacċċja u x'qed nagħmlu biex inħarsuha